

Väljaandja:	Ülemnõukogu
Akti liik:	välisleping
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	14.01.1992
Avaldamismärge:	RT 1991, 2, 19

Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Eesti Vabariigi riikidevaheliste suhete aluste leping

Vastu võetud 12.01.1991

[Välislepingu ratifitseerimise otsus](#)

[12. jaanuari 1991 välislepingu protokoll](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

VENE NÕUKOGUDE FÖDERATIIVSE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI JA EESTI VABARIIGI RIIKIDEVAHELISTE SUHETE ALUSTE L E P I N G

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik,

— juhindudes Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi Rahvasaadikule Kongressi 1990. aasta 12. juuni ning Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 1990. aasta 30. märtsi ja 7. augusti otsustest lepingupoolte riikliku staatuse kohta,

— tunnustades mõlema lepingupoolte võõrandamatut õigust riiklikule iseseisvusele,

— kavatsedes rajada Võrdõiguslikud, vastastikku kasulikud ning sõbralikud riikidevahelised suhted,

— kinnitades oma ustavust Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjalistele eesmärkidele ja põhimõtetele,

— tunnistades oma valmisolekut järgida rahvusvahelisi norme, mis on fikseeritud ÜRO dokumentides inimõiguste kohta,

leppisid kokku alljärgnevas:

Artikkel I

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ning Eesti Vabariik tunnustavad teineteist suveräänsete riikidena ja rahvusvahelise õiguse subjektidena, tunnustades ühtlasi mõlema õigust realiseerida oma riiklikku suveräänsust nende endi poolt valitud mis tahes vormis.

Arvestades omavaheliste suhete ajaloolist kogemust ja kavatsedes rajada need heanaaberlikkuse põhimõtetele, võtavad lepingupooled endale vastastikku kohustuse omavahelistes suhetes ise mitte rikkuda ning mitte kaasa aidata, et kolmandad riigid saaksid rikkuda rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud norme kummagi kõrge lepingupoolte suhtes.

Kõrged lepingupooled kohustuvad hoiduma tegudest, mis võiksid kahjustada teise poole riiklikku suveräänsust.

Artikkel II

Vene Nõukogude Föderatiivsel Sotsialistlikul Vabariigil ja Eesti Vabariigil on kogu seadusandliku, täidesaatva ning kohtuvõimu täius oma territooriumil.

Artikkel III

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik võtavad endale vastastikku kohustuse tagada isikutele, kes käesoleva lepingu allakirjutamise hetkel elavad Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi või Eesti Vabariigi territooriumil ning on praegu NSV Liidu kodanikud, õiguse säilitada või saada Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi või Eesti Vabariigi kodakondsus vastavalt nende vabale tahteavaldusele.

Kõrged lepingupooled tagavad oma kodanikele võrdsed õigused ja vabadused nende rahvusest või teistest erisustest sõltumata.

Vastastikust huvi pakkuvad konkreetset kodakondsuse küsimused kooskõlastatakse eraldi kahepoolse kokkuleppega, mis rajaneb rahvusvahelise õiguse normidel.

Artikkel IV

Mõlemad kõrged lepingupooled tunnistavad, et nende territooriumidel elunevatel teise lepingupoole kodanikel, samuti kodakondsuseta isikutel, sõltumata nende rahvuslikust kuuluvusest, on:

- 1) kodaniku- ja poliitilised õigused ning vabadused, samuti sotsiaalsed, majanduslikud ja kultuurilised õigused vastavalt rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normide inimõiguste kohta;
- 2) õigus rahvuskultuuri vabale arengule;
- 3) õigus valida kodakondsust vastavalt elukohamaa seadusandlusele ning Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Eesti Vabariigi vahel sõlmitud lepingule kodakondsuse küsimustes.

Teise lepingupoole territooriumil elunevate oma kodanike õiguste kaitseks sõlmivad pooled eraldi kahepoolse kokkuleppe.

Artikkel V

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik määravad eraldi kokkuleppega nende küsimuste lahendamise korra, mis tekivad lepingupoolel iseseisva migratsioonipoliitika teostamisel (kaasa arvatud pendelmigratsiooni reguleerimine) poolte poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete, demograafiliste ja kultuurihuvide kaitseks.

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik määratlevad eraldi kokkuleppega vastastikused kohustused materiaalsete kulutuste kompenseerimiseks ning muu abi osutamiseks ümberasujatele, samuti nende perekondadele, kes vaba valiku kohaselt asuvad ümber oma ajaloolisele või etnilisele kodumaale lepingupoole territooriumil, ning samuti kohustused kahepoolseks koostööks ümberasujate integreerimisel.

Artikkel VI

Kõrged lepingupooled austavad vastavalt Euroopa julgeoleku- ja koostööndupidamise põhimõtetele teineteise õigust territoriaalsele terviklikkusele,

Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Eesti Vabariigi riigipiiri režiim määratakse kindlaks erilepinguga.

Artikkel VII

Kõrged lepingupooled tunnistavad vajadust luua ühtne kõikehõlmav ökoloogilise julgeoleku süsteem vastavalt rahvusvahelistele standarditele, samuti vajaduse korral kooskõlastatavatele erinormidele.

Artikkel VIII

Kõrged lepingupooled kohustuvad oma territooriumil seadusandlikult keelustama selliste organisatsioonide ja gruppide loomise, kelle eesmärgiks on teise lepingupoole iseseisvuse ja suveräänsuse vägivaldne

hävitamine või vägivaldne võimuhaaramine, ja tõkestama nende tegevuse.

Lepingupooled võtavad endale kohustuse teha koostööd võitluses organiseeritud kuritegevuse ja rahvusvahelise kuritegevuse vastu. Kurjategijate vastastikust väljaandmist reguleeritakse pooltevahelise erikokkuleppega.

Artikkel IX

Kõrged lepingupooled realiseerivad suveräänseid õigusi oma riikide kaitse ja julgeoleku alal ning määratlevad sellealase koostöö eraldi lepingus, võttes arvesse rahvusvahelise julgeoleku huve ning mõlema poole püüdu kindlustada rahu Põhja-Euroopas ja tugevdada koostööd üleeuroopalises protsessis.

Artikkel X

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik peavad otstarbekaks vastastikuste täievoliliste esinduste asutamist.

Kõrged lepingupooled peavad otstarbekaks koordineerida vastastikku poolte mitmekesisest koostööd rahvusvaheliste suhete alal. Pooled peavad tähtsaks kooskõlastatud algatusi osalemiseks mitmesugustes rahvusvahelistes organisatsioonides.

Artikkel XI

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik peavad vajalikuks teha aktiivset koostööd ja vahetust kultuuri, kunsti, tervishoiu, hariduse, teaduse, tehnika ning teistel aladel.

Artikkel XII

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik tunnistavad mõlema lepingupoole õigust iseseisvalt reguleerida omandisuhteid oma territooriumil.

Teise lepingupoole territooriumil asuva ühe lepingupoole omandi õiguslikku režiimi reguleeritakse erikokkuleppega.

Kõrged lepingupooled nõustuvad, et kõik küsimused, mis puudutavad nende territooriumil asuvaid NSV Liidu omandina kvalifitseeritavaid objekte, reguleeritakse erikokkulepetega, mida lepingupooled sõlmivad nii omavahel kui ka NSV Liidu volitatud esindajatega.

Artikkel XIII

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik peavad otstarbekaks aidata kaasa riikidevaheliste Euraasia ja Euroopa ühisturgude loomisele, kahjustamata seejuures poolte leppeid kolmandate riikidega.

Artikkel XIV

Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Eesti Vabariigi majandussidemeid reguleeritakse kokkulepetega enamsoodustuse põhimõttel. Lepingupooled tagavad vastastikuste majandus-, kaubandus- ning sotsiaal- ja kultuurisuhete arengu järgmistel tasanditel:

- riigivõimu- ja -juhtimisorganid;
- pangad ja rahandussüsteem;
- kohaliku omavalitsuse organid;
- ettevõtted, koondised, organisatsioonid ja asutused;
- Venemaa—Eesti ja Eesti—Venemaa ühissettevõtted ja -organisatsioonid;
- individuaalettevõtjad.

Kõrged lepingupooled nõustuvad, et majandussuhete, kaubavahetuse, kõikide sideliikide ja vedude konkreetsed mehhanismid, samuti majandusliku ja infoalase koostöö küsimused reguleeritakse erilepingutega. Lepingupooled ei rakenda ühepoolselt destabiliseerivaid või teist poolt kahjustavaid meetmeid.

Artikkel XV

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik kohustuvad lahendama valitsustevaheliste kokkulepete sõlmimise küsimusi vastastikuste tarnete ja teenuste, maksete, hindade ja tollitariifide kohta ning väärtpaperite liikumise, samuti tähtaegade kohta üleminekuks vastastikusele arveldamisele maailmahindade alusel. Antud loetelu kokkulepetest ei ole ammendav.

Kõrged lepingupooled kohustuvad võima tarvitusele abinõusid hinnapoliitika koordineerimiseks.

Artikkel XVI

Vene Nõukogude Föderatiivne Sotsialistlik Vabariik ja Eesti Vabariik, tagades veoste transiitoperatsioonid oma mere- ja jõesadamate, lennujaamade, maanteed võrgu ja torujuhtmete kaudu, kohustuvad sõlmima valitsustevahelise kokkuleppe oma territooriumi läbivate transiitveostega seotud küsimuste reguleerimiseks.

Artikkel XVII

Kõrged lepingupooled jätavad endale õiguse sõlmida täiendavaid koostööleppeid riikidevaheliste suhete kõigis valdkondades.

Artikkel XVIII

Vaidlused käesoleva lepingu normide tõlgendamise ja rakendamise üle kuuluvad lahendamisele kahepoolses korras.

Artikkel XIX

Käesolev leping on kahepoolne kokkulepe ega riiva kõrgete lepingupoolte suhteid kolmandate riikidega.

Artikkel XX

Kõrged lepingupooled korraldavad regulaarselt kahepoolseid konsultatsioone käesoleva lepingu täitmise küsimustes. Selliseid konsultatsioone korraldatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord aastas.

Mõlemad kõrged lepingupooled jätavad endale õiguse algselt konsultatsioonide raames läbirääkimisi käesoleva lepingu või selle üksikute artiklite kehtivuse jätkumise otstarbekuse kohta.

Kõrgete lepingupoolte vastastikusel kokkuleppel võib käesoleva lepingu sätteid täiendada või muuta nende poolt kindlaksmääratavas korras.

Artikkel XXI

Käesolev leping kuulub ratifitseerimisele. Ratifikatsioonikirjade vahetamine toimub Tallinnas.

Käesolev leping jõustub ratifikatsioonikirjade vahetamise päeval.

Käesolev leping sõlmitakse kümneks aastaks. Selle kehtivus pikeneb seejärel automaatselt järgmiseks tähtajaks, kui kumbki lepingupool vähemalt 6 kuud enne lepingu tähtaja lõppemist ei teata kirjalikult oma soovist lepingu denonsseerida.

Leping on tehtud Moskvas kahes eksemplaris, kumbki vene ja eesti keeles, kusjuures mõlemal tekstil on ühesugune jõud.

Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi nimel Vene Nõukogu Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu esimees B. JELTSIN

Eesti Vabariigi nimel Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees A. RÜÜTEL